

**UTBILDNINGSVETENSKAPLIG KÄRNA:
DOKUMENTATION, UPPFÖLJNING OCH
UTVÄRDERING I FÖRSKOLANS PRAKTIK, 7,5HP**

Termin: HT 2019

Kurskod: 970G35

Kursansvarig: Katarina Elfström Pettersson

FÖRSKOLLÄRARPROGRAMMET VID LINKÖPINGS UNIVERSITET,
CAMPUS NORRKÖPING

Innehåll

Välkommen till kursen.....	3
Mål.....	3
Kursinnehåll.....	3
Grupper.....	3
Medverkande lärare.....	4
LISAM.....	4
Provkoder.....	5
Kursmoment.....	5
Vecka 49.....	5
Vecka 50.....	6
Vecka 51.....	7
Vecka 2.....	7
Vecka 3.....	7
Examinationer.....	8
Examinerande litteraturseminarier (SME1) 1 hp, UG.....	8
Muntlig gruppredovisning (MRE1), 1 hp, UG.....	10
Individuell text (SRE1), 5,5 hp, UVG.....	12
Kursutvärdering.....	14
Plagiering och upphovsrätt.....	14
Litteratur, 970G35 ht 2019.....	15
Obligatorisk litteratur.....	15
Obligatorisk litteratur, Styrdokument.....	15
Valbar litteratur.....	16

Välkommen till kursen

I studiehandledningen presenteras kursens innehåll, upplägg och arbetsformer. Studiehandledningen är tänkt att tillsammans med kursplan och schema utgöra grunden för studentens planering och genomförande av arbetet i kursen.

Mål

Kursens mål bör alltid finnas med i arbetet.

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för nationella riktlinjer med avseende på dokumentation, uppföljning och utvärdering
- redogöra för och beskriva olika sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten
- diskutera etiska aspekter, t ex barns perspektiv och rättigheter, i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten
- visa förmåga att diskutera dokumentation, uppföljning och utvärdering utifrån kritiska förhållningssätt
- visa grundläggande färdigheter i att formulera och följa upp en vetenskaplig frågeställning

Kursinnehåll

I kursen studeras dokumentation, uppföljning och utvärdering i förskolans praktik utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt. I kursen introduceras även grundläggande teorier om bedömning. Kursen berör aktuella styrdokument och riktlinjer, liksom olika tillvägagångssätt för att få kunskap om barns erfarenheter, utveckling och lärande. Detta i sin tur relateras till hur verksamheten organiseras pedagogiskt. Hur dokumentation används och kommuniceras till t ex vårdnadshavare är ett annat viktigt innehåll i kursen. En etisk aspekt av dokumentation som särskilt framhålls är att diskutera dokumentation utifrån barns perspektiv. Dokumentation, uppföljning, utvärdering och bedömning diskuteras kritiskt.

Kursen syftar utöver innehållet ovan till att de studerande tillägnar sig ett kritiskt förhållningssätt och grundläggande färdigheter i att formulera och följa upp en vetenskaplig frågeställning i ett skriftligt arbete. I kursen introduceras digitala bilder som pedagogiska verktyg. Digitala presentationsformer används och muntlig framställning övas.

Grupper

I kursen arbetar vi i grupper. Dels har vi seminarier tillsammans i seminariegrupperna. Studenterna genomför också den examinerande uppgiften Muntlig gruppredovisning (MRE1) tillsammans i mindre arbetsgrupper (se LISAM). Grupparbetet är tänkt att vara ett stöd för det individuella lärandet genom samtal, reflektion och diskussioner. Varje seminariegrupp har en kurslärare som följer gruppen genom kursen.

Medverkande lärare

Kursansvarig och examinator

Katarina Elfström Pettersson, katarina.elfstrom.pettersson@liu.se

Seminarielärare

Grupp A - Johanna Andersson, johanna.andersson@liu.se

Grupp B - Monica Preutz, monica.preutz@edu.su.se

Grupp C - Malva Holm Kvist, malva.holm.kvist@liu.se

Grupp D - Johan Svenningsson, johan.svenningsson@liu.se

Grupp Västervik – Katarina Elfström Pettersson, katarina.elfstrom.pettersson@liu.se

Grupp Hultsfred/Vimmerby – Katarina Elfström Pettersson, katarina.elfstrom.pettersson@liu.se

Kursmentor

Britt Westanmo, Norrköping, britt.westanmo@liu.se

Marielle Heidling, Norrköping, marielle.heidling@liu.se

Anna Sandh, Norrköping, anna.sandh@liu.se

Marie Hultqvist, Vimmerby/Hultsfred, marie.hultqvist@liu.se

Åsa Schön, Västervik, asa.schon@liu.se

Föreläsare

Fredrik Alm, fredrik.alm@liu.se

Lina Lago, lina.lago@liu.se

Håkan Löfgren, hakan.lofgren@liu.se

Johan Forsell, johan.forsell@liu.se

Johanna Persson, Norrköpings kommun

Dessutom medverkar Språkverkstaden och Biblioteket

LISAM

I kursen använder vi LISAM. Detta innebär att all information som rör kursen, förändringar med mera finns här. För att få del av aktuell information är det viktigt att studenten med jämna mellanrum loggar in på LISAM. Vid frågor om kursen är det i första hand via LISAM (funktionen nyhetsfeed) som dessa ska ställas.

Provkoder

PROVKOD	MOMENT	POÄNG	BETYG
MRE1	Muntlig gruppredovisning	U, G	1 hp
SME1	Litteraturseminarieserie	U, G	1 hp
SRE1	Individuell skriftlig redovisning	U, G, VG	5.5 hp

Kursmoment

Här följer en översikt och beskrivning av kursens olika schemalagda moment, vecka för vecka. Innehållet i dessa moment är tänkt att ge stöd till det egna och gruppens arbete samt för genomförandet av kursens examinationer.

Vecka 49

Kursintroduktion (Katarina Elfström Pettersson)

- Kursintroduktionen belyser kursens innehåll, arbetsformer och examinationer samt frågor som aktualiserats av studenten under den egna genomgången av kursplan, studiehandledning och schema.
 - ✓ Läs studiehandledningen, kursplan och schema

Föreläsning: Undervisning, målstyrning och dokumentation (Lina Lago)

- Förskolans dokumentation ska utgå från läroplanens mål. I föreläsningen diskuteras läroplan, läroplansmål och undervisning i relation till förskolans uppdrag att dokumentera och följa upp.

Föreläsning: Dokumentation och delaktighet i förskolan (Katarina Elfström Pettersson)

- Föreläsningen handlar om barns delaktighet i dokumentation i förskolan, som är en viktig del i läroplanens riktlinjer.

Föreläsning: Bedömning, kunskap och lärande (Fredrik Alm)

- Föreläsningen belyser grundläggande begrepp, modeller och resonemang för att tänka kring och arbeta med bedömningar. Tanken är även att den ska ge inspiration till hur bedömningar kan användas för att främja barns kunskapsutveckling.

Föreläsning: Pedagogisk dokumentation: Exemplet Svanens förskola (Johanna Persson)

- Johanna Persson, Ateljerista/pedagogista på Svanens förskola och Kreativt centrum i Norrköpings kommun berättar och visar exempel på hur de arbetar med pedagogisk dokumentation. På kommunens hemsida beskriver Svanens förskola sitt arbete med dokumentation så här: "Vi använder olika former av dokumentation som redskap för att synliggöra vår pedagogiska verksamhet för barn, föräldrar och oss pedagoger. Dokumentationen används som utgångspunkt för olika samtal där vi utvecklar och medvetandegör barns tänkande och lärande."
- Besök gärna förskolans blogg inför föreläsningen: <http://svanenforskolanorrkoping.blogspot.se/>

Litteraturseminarium 1 och handledning

- Instruktioner för litteraturseminariet finns under rubriken "Examinerande litteraturseminarier (SME1)". Information om handledningen finns under rubriken "Muntlig gruppredovisning (MRE1)"

Fältstudiedag

- Mer information finns under rubriken "Muntlig gruppredovisning (MRE1)"

Vecka 50

Föreläsning: Dokumentation och bedömning i förskoleklass (Lina Lago)

- Som förskollärare blir du behörig att arbeta i skolformerna förskola och förskoleklass. I föreläsningen tas förskoleklassens särskilda uppdrag och förutsättningar för dokumentation och bedömning upp.
 - ✓ Läs: Sandberg (2012) kapitel 7 och 9, tillgängligt på internet

Föreläsning: Grupprocesser (Johan Forsell)

- I föreläsningen behandlas socialpsykologiska teorier och erfarenheter om att arbeta i grupp. Vilka grupprocesser kan tänkas uppstå vid arbete i grupp och hur kan dessa hanteras? Föreläsningen kommer att lyfta teorier som kan hjälpa grupperna att bättre förstå sina processer och ge verktyg till att möjligen bättre fungera som grupp.

Grupparbete förberedelsepass + planeringsseminarium

- Mer information finns under rubriken "Muntlig gruppredovisning (MRE1)"

Biblioteksinformation:

- *Föreläsning.* Biblioteket föreläser om informationssökning m.m. Föreläsningen är även en introduktion till workshopen om informationssökning.
- *Workshop.* Tillfälle där studenten aktivt får träna på att söka efter vetenskaplig text/artiklar. Förberedelse för litteraturseminarium 4. Se även SME1 och SRE1 för mer information.

Workshop med kursmentorerna

- Workshopen handlar om dokumentation i förskolan utifrån ett verksamhetsperspektiv. Dokumentation lyfts fram som ett förhållningssätt för pedagoger och barn, och som en viktig del av att kunna planera, utveckla och följa upp verksamheten.

Föreläsning: Dokumentation och omsorg (Katarina Elfström Pettersson)

- Vad händer med omsorg när förskolans verksamhet ska dokumenteras och följas upp? I föreläsningen diskuteras omsorg i relation till dokumentation och lärande.

Föreläsning: Konsekvenser av dokumentation - Ett kritiskt perspektiv (Håkan Löfgren)

- Föreläsningen visar på olika exempel hur förskollärare arbetat med dokumentation och kvalitetsutvärderingar och diskuterar vilka konsekvenser detta arbete kan få för barnen, lärarna och verksamheten.

Litteraturseminarium 2

- Instruktioner för litteraturseminariet finns under rubriken "Examinerande litteraturseminarier (SME1)".

Vecka 51

Litteraturseminarium 3

- Instruktioner för litteraturseminariet finns under rubriken "Examinerande litteraturseminarier (SME1)".

Föreläsning: Skriftlig och muntlig presentation (Maria Thunborg)

- Föreläsning om att skriva vetenskaplig text och om muntlig presentation.
 - a) Vad är viktigt att tänka på vid skriftlig presentation? Hur strukturerar man en text? Hur formulerar man en text? Hur läser man och gör urval i litteratur? Läs mer under rubriken "Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1"
 - b) Att kunna göra muntlig framställan är en viktig kunskap. Både som forskollärostudent och som forskollärare kommer du ställas i en mängd situationer som innebär att du på ett tydligt och strukturerat sätt måste hålla muntliga föredragningar för andra.

Föreläsning: Forskningsetik och dokumentationsetik (Lina Lago)

- Föreläsning om forskningsetik, etiska koder, regler och (forsknings)praktik.
 - ✓ Läs Vetenskapsrådet (2017)

Introduktion av SRE1 (Katarina Elfström Petterson)

- Introduktion av uppgiftens upplägg och innehåll samt fokus på vetenskapligt skrivande och att ställa och följa upp en frågeställning, något som examineras i uppgiften.
 - ✓ Läs instruktionerna för SRE1 (se nedan) och texten "Att skriva akademiskt" från Språkverkstadens hemsida: <https://old.liu.se/ikk/sprakverkstader/skriftlig-framställning/1.741993/Attskrivaakademiskt.pdf>

Vecka 2

Workshop, muntlig presentation (Språkverkstaden, Maria Thunborg/ Anderas Lagerlöf)

- Under denna verkstad gör ni ett genrep inför den muntliga presentationen MRE1 som presenteras närmare i avsnittet "Examinationer".

Redovisning av MRE1

- Instruktioner finns under "Examination: Muntlig gruppredovisning (MRE1)"

Handledning via Lisam.

- Skriftlig handledning inför SRE1 med möjlighet att ställa frågor om skrivandet av den individuella texten, se även "Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1"

Vecka 3

Litteraturseminarium 4

- Instruktioner för litteraturseminariet finns under rubriken "Examinerande litteraturseminarier (SME1)".

Kamratbedömning

- Syftet med tillfället är att studenterna genom kamratbedömning ska stötta varandra i skrivandet och få någon annans perspektiv på hur man använder och hänvisar referenser. Mer information finns under rubriken "Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1" .

Handledning via Lisam.

- Skriftlig handledning inför SRE1 med möjlighet att ställa frågor om skrivandet av den individuella texten, se "Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1"

Examinationer

Kursen examineras i tre olika provkoder – SME1, MRE1 och SRE1 – dessa presenteras ingående nedan. I relation till varje provkod presenteras också de moment som är direkt kopplade till genomförandet av var och en av provkoderna samt kriterierna för var och en av provkoderna. Litteraturseminarierna (SME1) och den individuella texten (SRE1) examinerar samtliga kursmål, muntligt resp. skriftligt, medan gruppredovisningen (MRE1) examinerar ett av kursmålen.

Examinerande litteraturseminarier (SME1) 1 hp, UG

Syftet med litteraturseminarierna är att studenten ska få möjlighet att diskutera och fördjupa sig i litteraturen och olika teoretiska perspektiv på dokumentation, utvärdering och uppföljning i förskolans praktik. Det förutsätter att man förbereder sig inför seminarierna genom att läsa angivna texter för att kunna reflektera över deras innehåll och belysa centrala begrepp. Vid läsningen av seminarietexterna ska seminariets tema vara vägledande, d.v.s. studenten ska särskilt fokusera på vad texterna säger om just detta. Studenten ska vid seminarierna delta aktivt i diskussionen och kunna formulera sina reflektioner utifrån denna kritiska granskning.

Inför litteraturseminarium 1-3 ska studenten skriva en enkel läslogg (se bilaga 1). **Läsloggen ska fungera som underlag för diskussionerna vid seminariet. Innan seminariet lämnas läsloggen in på Lisam under *Inlämningar* (i loggen ska namn, grupp, LiU-id, kurs och seminariebenämning anges) av läsloggen till gruppläraren.** Läsloggen fungerar på så sätt som "biljett" för deltagande i det examinerande momentet. Tänk på att **ta med en kopia av loggen** som du själv har tillgänglig under seminariet. Studenten förväntas också ha med sig seminarielitteraturen till seminariet. Förutom seminariets specifika litteratur ska studenten också ha med sig läroplanen (Skolverket, 2018) till varje seminarium.

Litteraturseminarier i kursen är:

Litteraturseminarium 1 (vecka 49): Förskolans uppdrag

Vilket är förskolans uppdrag i relation till dokumentation, utvärdering och uppföljning? I styrdokumentet beskrivs förskolans och förskollärares uppdrag. Detta uppdrag kan dock förstås på olika sätt och få olika konsekvenser för det praktiska arbetet. Vid detta seminarium diskuteras och problematiseras detta uppdrag.

Litteratur:

- Eidevald (2017) (Inledning + kapitel 1-6)
- Skolverket (2017)

- Skolverket (2017) Läroplan för grundskolan
- Skolverket (2018) Läroplan för förskolan
- Åsén (2015) (del 1)

Litteraturseminarium 2 (vecka 50): Bedömningspraktiker

Vid detta seminarium diskuteras förskolans olika bedömnings- och dokumentationspraktiker. Med bedömnings- och dokumentationspraktiker menas sammanhang och sätt på vilka bedömning och dokumentation sker.

Litteratur:

- Eidevald (2017) (kapitel 7-10)
- Eidevald & Engdahl (2018) s. 186-188
- Lindgren, Pramling & Säljö (del 4)
- kapitel 6 i Bendroth Karlsson & Karlsson Häikiö
- Åsén (2015) (del 2 + del 3)

Litteraturseminarium 3 (vecka 51): Etiska dilemman vid dokumentation

Detta seminarium handlar om de konsekvenser som dokumentation kan få för de som dokumenteras och för de som genomför dokumentationen, men också vad som dokumenteras och varför. Etiska dilemman handlar om förhållningssätt, relationer, gränsdragningar och val i samband med dokumentation.

Litteratur:

- Lindgren (2016) (hela boken)
- Löfgren (2015)
- Svenning (2011) (hela boken)
- Till seminariet är det också bra att läsa Vetenskapsrådet (2017) *God forskningssed*.

Som en del av litteraturseminarium 3 kommer studenterna att arbeta med case/fall, d.v.s. beskrivningar av förskolesituationer. Utifrån dessa case och den litteratur som bearbetas på litteraturseminarierna kommer vi att diskutera hur dokumentation, utvärdering och uppföljning i förskolan kan gå till, vad som kan och inte kan dokumenteras med olika metoder och vilka dilemman som kan uppstå vid dokumentation, utvärdering och uppföljning.

Läs mer om arbetet med case i förskolläraprogrammet här:

<http://www.venue.ep.liu.se/article.html?DOI=10.3384/venue.2001-788X.16514>

Litteraturseminarium 4 (vecka 3): Artikelseminarium

Till seminariet söker varje grupp fram en *vetenskaplig artikel* (OBS! att vi inte godtar andra typer av vetenskapliga texter) om dokumentation och/eller bedömning i förskolan. Gruppen förbereder en kort redovisning (15 minuter) utifrån ett PowerPoint-underlag (eller motsvarande):

- Redogör kort för hur ni bedömer att detta är en vetenskaplig artikel samt hur ni gjorde för att söka fram artikeln.
- Redogör för artikelns innehåll: vad handlar artikeln om?
 - ✓ Vad har studerats? (syfte, motiv)

- ✓ Hur har studien genomförts? (metod)
- ✓ Vad visar studien? (studiens resultat)
- Formulera en diskussionsfråga (lyft en fråga som, med förankring i artikelns resultat, är intressant att diskutera vidare)

Till detta seminarium lämnar gruppen in en gemensam PowerPoint istället för läslogg. OBS! att ni måste skriva med namnen på alla gruppens deltagande medlemmar.

Under vecka 50 finns schemalagda tillfällen med biblioteket där ni får information om och tillfälle att öva på informationssökning m.m. Tillfällena är tänkta att bidra till allmänna kunskaper om biblioteket som stöd och resurs i utbildningen men också till att söka en egenvald artikel som är obligatorisk litteratur till den examinerande uppgiften SME1.

Vid tillfället med biblioteket söker gruppen fram **3 artiklar**. Arbetsgrupperna i samma seminariegrupp stämmer sedan av med varandra så att **olika** texter väljs ut till seminariet. Utifrån denna avstämning bearbetar varje arbetsgrupp sedan **en** artikel var till litteraturseminarium 4.

Via denna länk kan ni läsa mer om vad som kännetecknar en vetenskaplig artikel:

<http://www.ub.umu.se/skriva/vetenskaplig-artikel>

Bedömningskriterier SME1:

- Aktivt deltagande i samtliga seminarier.
- Att studenten lämnar in en läslogg som följer beskrivningen i studiehandledningen, en för varje seminarium 1, 2 och 3.
- Att studenten (tillsammans med sin grupp) lämnar in ett powerpointunderlag till litteraturseminarium 4.
- Att texten som presenteras på litteraturseminarium 4 är en vetenskaplig artikel.

Då seminarierna är examinerande förväntas studenten ta igen missat seminarium. **Igentagning** av momentet sker vid igentagningsseminarier i januari och mars-april 2020 (mer information om detta ges på Lisam).

Muntlig gruppredovisning (MRE1), 1 hp, UG

Att dokumentera dokumentation, utvärdering och uppföljning

Muntlig redovisning i vilken studenterna inventerar, diskuterar och presenterar olika dokumentations-, utvärderings- och uppföljningspraktiker i förskolan.

Någon gång under vecka 49 och 50 besöker varje student platsen för sin verksamhetsförlagda utbildningsplats (vfu) för en så kallad **fältstudiedag**. Det finns dagar avsatta för detta i schemat men studenten kan välja att besöka vfu-platsen vid en annan tidpunkt. Studenten kontaktar vfu-platsen i god tid, informerar om uppgiften och gör upp om tid (studenten har tillgång till vfu-platsen men bör observera att handledaren vid detta tillfälle inte kan förväntas vara tillgänglig). På vfu-platsen ska studenten inventera och sammanställa hur man på förskolan arbetar med dokumentation, utvärdering och uppföljning. Beräknad tid för besöket på vfu-platsen är en halv dag.

Studenterna delas in i mindre arbetsgrupper som tillsammans ska arbeta med det insamlade materialet och förbereder en gemensam presentation utifrån detta material samt kursens litteratur. Gruppindelningen publiceras på LISAM. Vid handledningstillfället får grupperna möjlighet att diskutera igenom uppgiften och att stämma av sina idéer med kursläraren. Gruppen väljer ett delområde i relation till kursens innehåll som de, utifrån insamlat material och litteratur, sedan fördjupar sig i.

Efter fältstudiedagen träffas gruppen vid ett schemalagt grupptillfälle (utan lärare). Då ska varje student ta med sitt insamlade material (bilder på dokumentationer, mallar för dokumentation, kopior av dokumentation, beskrivningar av dokumentation etc.). På grupptillfället ska studenterna påbörja den gemensamma bearbetningen av materialet. Gruppen diskuterar och problematiserar det insamlade stoffet under ett arbetsseminarium. Fundera över vilka olika typer av dokumentationer som gruppen har i sitt samlade underlag. Vad är det som dokumenteras, utvärderas och följs upp? Hur görs det? Varför dokumenterar man, d.v.s. vilka syften kan finnas med dessa typer av dokumentationer? Hur kan dessa typer av dokumentationer förstås i förhållande till läroplan och kurslitteratur?

Efter det schemalagda grupptillfället träffas representanter för grupperna för att tillsammans med representanter från andra grupper planera redovisningen för att få så stor variation som möjligt i innehåll och form. Efter detta ansvarar gruppen själva för planeringen av sitt arbete med MRE1.

Till detta examinationsmoment kommer studenterna ges stöd av Språkverkstaden som kommer att föreläsa om *Skriftlig och muntlig kommunikation* (vecka 51) och hålla en *workshop i muntlig presentation* (vecka 2) där gruppen gör ett genrep av redovisningen med tips från Språkverkstaden.

Under ett redovisningsseminarium ska gruppen redovisa sitt material för seminariets övriga deltagare genom att själva använda sig av etablerade metoder för dokumentation och/eller estetiska uttrycksformer. I redovisningen ska gruppen koppla innehållet till läroplan och relevant litteratur. Gruppen ansvarar också för att i samband med sin redovisning lyfta någon eller några frågor för alla seminariedeltagare att diskutera och reflektera över. Gruppen har stora friheter att själva bestämma upplägget och framförandet. Gruppen har cirka 30 minuter till sitt förfogande. Det krävs att varje student är aktiv i presentationen och för detta ansvarar gruppen gemensamt.

Uppgiften examinerar målet: *redogöra för och beskriva olika sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten.*

Bedömningskriterier MRE1:

- Aktivt deltagande i gruppens presentation
- Deltagande under hela redovisningsseminariet
- Gruppen redogör för och beskriver olika sätt att dokumentera barns utveckling och lärande utifrån observationer på förskolorna
- Gruppen redogör för någon eller några aspekter av dokumentation, uppföljning och utvärdering
- Redovisningen är förankrad i valda delar av kurslitteraturen

Igentagning av momentet sker vid ett igentagningsseminarium i februari och mars-april 2020 (mer information om detta ges på Lisam).

Individuell text (SRE1), 5,5 hp, UVG

Den individuella skriftliga texten syftar till att studenten, med utgångspunkt i de nationella riktlinjerna, ska föra ett resonemang kring förskollärarens uppdrag att dokumentera, utvärdera och följa upp verksamheten. Syftet är också att kritiskt diskutera detta uppdrag samt att resonera kring etiska aspekter i samband med dokumentation, utvärdering och uppföljning. Detta sker med hjälp av kursens litteratur. **I texten ska minst 10 titlar användas, varav minst 8 ska vara obligatoriska titlar (här räknas varje kapitel i Åsén 2015 som en egen text)** (se Skriv- och informationsstöd nedan). Därutöver kan studenten själv välja att fördjupa sig i litteratur i relation till frågeställningen.

Texten ska bestå av följande delar:

Inledning: Presentation av och motiv för den kommande texten.

Frågeställning: Formulering av en frågeställning utifrån uppgiftsbeskrivningen. Frågan ska behandla någon av de aspekter av förskollärarens uppdrag att dokumentera, utvärdera och följa upp verksamheten som har tagits upp under kursen och/eller i litteraturen. Frågeställningen ska vara en hjälp att föra resonemanget framåt i texten och ska fungera som utgångspunkt i den avslutande diskussionen.

Litteraturgenomgång: Genomgång av relevant litteratur. Det ska finnas en röd tråd genom texten, vilken läsaren kan följa. Den egna frågeställningen ska vara till hjälp för hur litteraturen används. Underrubriker kan också vara en god hjälp.

Diskussion: Diskutera frågeställningen med hjälp av litteraturgenomgången. Här kan också finnas utrymme för egna reflektioner som är grundade i litteratur och förskolans verksamhet.

Referenslista: Referering och referenslista skrivs utifrån APA (se bibliotekets hemsida eller <https://tools.kib.ki.se/referensguide/apa/>)

Omfattning och inlämning

Texten ska omfatta ungefär 2000 ord exklusive referenser (lämnas in i word-format eller pdf). Uppgiften ska vara inlämnad senast **fredagen den 17 januari kl. 17.00**. Uppgiften lämnas in anonymt. Ange ordantal och det anonyma ID-nummer som du får på Lisam i textens sidhuvud.

Det är inte möjligt för studenter som fått betyget godkänt eller väl godkänt att skriva om uppgiften. De studerande som efter det första examinationstillfället ännu *inte* är godkända på uppgiften erbjuds tillfällen för omexamination. Omexaminationsdatum är den **28 februari 2020** samt den **9 april 2020**. Dessa inlämningstillfällen är inte anonyma. Därefter examineras uppgiften nästa gång kursen ges.

Bedömningskriterier SRE1 (se också bilaga 2)

Godkänd

För att studenten skall erhålla betyget godkänd på kursen skall följande krav uppfyllas:

- Den studerande kan redogöra för nationella riktlinjer med avseende på dokumentation, uppföljning och utvärdering.

- Den studerande visar förmåga att redogöra för och beskriva olika sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten.
- Den studerande visar förmåga att diskutera etiska aspekter i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten.
- Den studerande visar förmåga att förhålla sig kritisk till dokumentation, uppföljning och utvärdering.
- Den studerande visar grundläggande färdigheter i att formulera och följa upp en vetenskaplig frågeställning
- Den studerande visar i sin skriftliga produktion förmåga att använda vetenskaplig litteratur. Texten ska ha ett relevant innehåll, en tydlig struktur och en argumentation som är förankrad i litteratur. Valt referenssystem tillämpas på ett konsekvent sätt. Texten ska även hålla en godkänd språklig standard och ha angivet omfång.

Väl Godkänd

För att studenten ska erhålla betyget Väl godkänd på uppgiften måste samma krav som under Godkänd uppfyllas. Dessutom krävs att (1) studenten i den individuella texten förmår problematisera de ämnen som behandlas, (2) texten innehåller självständiga resonemang samt (3) texten har analytiskt djup.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att uppgiften blir underkänd.

Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1

I kursen finns ett antal moment som stöd för skrivandet av den individuella texten (SRE1) som är kursens examinerande moment. Vecka 51 introduceras denna uppgift mer ingående vid ett schemalagt tillfälle.

I kursen finns också ett par **handledningstillfällen** schemalagda då du som student kan ställa frågor om skrivandet av den individuella texten till någon av kursens lärare via LISAM (vecka 2 och 3). Information om hur detta går till ges på LISAM.

Under vecka 50 finns schemalagda tillfällen med **biblioteket** där ni får information om och tillfälle att öva på informationssökning m.m. Tillfällena är tänkta att bidra till allmänna kunskaper om biblioteket som stöd och resurs i utbildningen men också till att söka litteratur till den examinerande uppgiften.

Vecka 51 ges en föreläsning av **Språkverkstaden** med fokus på akademiskt skrivande och muntlig presentation till stöd för denna uppgift (och för gruppuppgiften, MRE1).

Under vecka 3 finns ett schemalagt tillfälle för varje seminariegrupp. Vid detta tillfälle ska ni genomföra ett kamratbedömningsmoment.

Kamratbedömningen fokuserar språk, referenser och formalia i den individuella texten; SRE1. Syftet med tillfället är att studenterna genom kamratbedömning ska stötta varandra i skrivandet och få någon annans perspektiv på hur man använder och hänvisar referenser (Det är också ett tillfälle att träna på att ge feedback inför opponering på kommande uppgifter, inte minst examensarbetet). Kamratbedömning innebär i detta fall att varje student granskar en annan students text (Ni använder samma grupper som i momenten MRE1, grupperna fördelar själva läsningen av texterna inom gruppen) med fokus på språk, referenser och formalia och

förbereder konstruktiva kommentarer om detsamma. Vid det schemalagda tillfället diskuterar gruppen sedan detta innehåll utifrån varandras texter.

Inför kamratbedömningen ska texterna distribueras till övriga gruppen. Detta sker senast torsdag v. 2 via samarbetsytan på Lisam eller på det sätt som gruppen kommit överens om. När du genomför kamratbedömningen läser du en sida i texten noggrant och fokuserar på:

- Hur du uppfattar meningarna
- Hur du uppfattar språk
- Hur du uppfattar referenser
- Hur du uppfattar struktur, t.ex. styckesindelning

Du ska också titta på textens referenslista. Kom ihåg att vara konstruktiv i dina kommentarer.

Kursutvärdering

Utvärdering av kursen sker efter dess slut via det elektroniska kursutvärderingssystemet Evaluate. Den studerande får då automatiskt en påminnelse om detta. För att kunna utveckla kursen och göra den bättre, ombeds alla studerande att fylla i denna för de ansvariga så viktiga enkät. Vi är tacksamma för konstruktiv kritik, både positiv och negativ!

Plagiering och upphovsrätt

Vid skrivande av akademisk text är det viktigt att förstå vad plagiering och upphovsrätt innebär. Plagiering handlar om att använda andras verk som exempelvis texter, teorier, bilder, figurer och diagram, utan att referera till källan. Till plagiering räknas också att delvis skriva om andras text utan att ange källa.

Upphovsrätten reglerar på vilket sätt andras arbeten får lov att användas. Läs mer om upphovsrätt här:

<http://www.ep.liu.se/copyright/index.sv.asp>. Att återanvända egna texter som är inlämnade eller publicerade kallas självplagiering. Även egna texter ska refereras på samma sätt som andras.

Plagiering undviks genom att texten skrivs med egna ord. Att referera och citera andra är viktigt i vetenskapliga texter, men det måste tydligt framgå vilka källor som använts. Direkta citat ska dessutom omges med citattecken och följas av sidangivelse.

För att kontrollera om inlämnade texter innehåller plagiat används databasen Urkund. Urkund kan inte svara på om en text är plagierad eller inte, men visar på delar av texten som bör kontrolleras för att kunna avgöra om det rör sig om plagiat.

Plagiering är allvarligt. Vid misstanke om försök till plagiering ska läraren anmäla detta till LiU:s disciplinnämnd. Disciplinnämnden undersöker anmälan och tar beslut om eventuell påföljd. En varning eller avstängning från undervisning och examination under en viss tid kan bli följden. En avstängd student får inte delta vid föreläsningar, laborationer, seminarier, examinationer, handledning, inlämningsuppgifter samt får heller inte tillgång till LiU:s datasalar. Avstängningen kan också påverka utbetalning av studiemedel.

På universitetsbibliotekets sida kan du lära dig mer om vad som gäller kring plagiering och upphovsrätt och du kan dessutom göra övningar för att testa förståelsen: <https://liu.se/artikel/plagiering-upphovsratt>

Kunskapssyn, lärande och didaktik

Till sist kan det vara på sin plats att koppla frågan om fusk och plagiat till kunskapssyn och lärande. Plagiat är ett uttryck för att studenten fokuserar på att klara kurser och få betyg på ett felaktigt sätt. För den student som i första hand vill *lära sig* blir examinationstillfället ett lärtillfälle. För alla studenter – och kanske speciellt blivande lärare – bör bildning gå före utbildning, och sett från den synvinkeln är själva *skrivprocessen* något av det mest lärorika man kan ägna sig åt.

Litteratur, 970G35 ht 2019

Obligatorisk litteratur

- Bendroth Karlsson, Marie & Karlsson Häikiö, Tarja (2014) *Bild, konst och medier för yngre barn*. Lund: Studentlitteratur. **kapitel 6**
- Eidevald, Christian & Engdahl, Ingrid. (2018). *Utbildning och undervisning i förskolan : omsorgsfullt och lekfullt stöd för lärande och utveckling*. Stockholm. Liber. s. **186-188**
- Eidevald, Christian. (2017). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: hallå, hur gör man?.* (2 uppl.) Stockholm: Liber.
- Lindgren, Anne-Li (2016). *Etik, integritet och dokumentation i förskolan*. Malmö: Gleerups.
- Lindgren, Anne-Li; Pramling, Niklas & Säljö, Roger (2017) *Förskolan och barns utveckling*. Malmö: Gleerups **sektion 4 Uppföljning och utveckling i förskolan**
- Löfgren, Håkan (2015). A noisy silence about care: Swedish preschool teachers' talk about documentation. *Early Years*, 36(1), 4-16.
- Riddersporre, Bim & Bruce, Barbro (red) (2014). *Berättande i förskolan*. Stockholm: Natur och kultur. **kapitel 10, 11 och 13**
- Svenning, Bente (2011). *Vad berättas om mig: Barns rättigheter och möjligheter till inflytande i förskolans dokumentation*. Lund: Studentlitteratur.
- Åsén, Gunnar (red.) (2015). *Utvärdering & pedagogisk bedömning i förskolan*. Stockholm: Liber.
- + egenvald vetenskaplig artikel.

Obligatorisk litteratur, Styrdokument

- Skolverket (2017). *Allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan*. Stockholm: Skolverket. (Tillgänglig på Internet)
- Skolverket. (2017). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (rev 2017)*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan: Lpfö 18*. Stockholm: Skolverket.

Valbar litteratur

- Alnervik, Karin (2013). *"Men så kan man ju också tänka!"*: pedagogisk dokumentation som förändringsverktyg i förskolan. Doktorsavhandling, Jönköping: Högskolan i Jönköping, 2013. Jönköping.
- Barsotti, Anna, Dahlberg, Gunilla, Göthson, Harold & Jonstoj Tove (2015). *Hundra sätt att förundras: pedagogik i en föränderlig omvärld*. Stockholm: Liber.
- Bjervås, Lise-Lotte (2011). *Samtal om barn och pedagogisk dokumentation som bedömningspraktik i förskolan: en diskursanalys*. Doktorsavhandling, Göteborg: Göteborgs universitet.
- Bjørndal, Cato R. P. (2005). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Stockholm: Liber.
- Bjurwill, Christer (2001). *ABC och D: Vägledning som skriver akademiska uppsatser*. Lund Studentlitteratur.
- Colliander, Marie-Anne, Strähle, Lena & Wehner-Godée, Christina (red.) (2010). *Om värden och omvärlden: pedagogik i praktik och teori med inspiration från Reggio Emilia*. Stockholm: Stockholms universitets förlag.
- Emmoth, Katarina (2014). *Grunden läggs i förskolan: Förskolepedagogers tankar om utveckling, lärande och dokumentation*. Lic.-avhandling, Umeå : Umeå universitet, 2014. Umeå.
- Fennefoss, Anne Tove & Jansen, Kirsten E. (2009). *Småbarnspedagogik och praktikberättelser: Pedagogisk dokumentation i förskolan*. Malmö: Gleerup.
- Holmberg, Charlotte (2015) *Så är det ju: den blir aldrig färdig!*: En etnografisk studie om förskolepedagogers arbete med pedagogisk dokumentation. Licentiatavhandling, Stockholms universitet, 2015. Stockholm.
- Johansson, Eva M. (2016). *Det motsägelsefulla bedömningsuppdraget [Elektronisk resurs] : en etnografisk studie om bedömning i förskolekontext*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2016. Göteborg.
- Lenz Taguchi, Hillevi (2012). *Pedagogisk dokumentation som aktiv agent: introduktion till intra-aktiv pedagogik*. Malmö: Gleerups utbildning.
- Rapp, Stephan (red.) (2011). *Dokumentationshandboken*. Handbok i dokumentation inom förskola och skola. Stockholm: Nordstedts Juridik i samarbete med Jönköpings kommun.
- Sandberg, Gunilla (2012). *På väg in i skolan: om villkor för olika barns delaktighet och skriftspråkslärande*. Doktorsavhandling. Uppsala: Uppsala universitet. **kapitel 7 och 9, tillgänglig på Internet**
- Sheridan, Sonja & Pramling Samuelsson, Ingrid (2009). *Barns lärande: fokus i kvalitetsarbetet*. Stockholm: Liber.
- Svenska Skrivregler (2008). Språkrådet, Stockholm: Liber

Utbildningsdepartementet (2010). *Förskola i utveckling: Bakgrund till ändringar i förskolans läroplan*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Wehner-Godée, Christina (2010). *Att fånga lärandet: pedagogisk dokumentation med hjälp av olika medier*. Stockholm: Liber.

Wehner-Godée, Christina (2011). *Lyssnandets och seendets villkor: pedagogisk dokumentation - DVD, bok*. Stockholm: Stockholms universitets förlag.

Åberg, Ann & Lenz Taguchi, Hillevi (2018). *Lyssnandets pedagogik: etik och demokrati i pedagogiskt arbete*. Stockholm: Liber

Bilaga 1

Läslogg

Inför varje seminarium ska studenten skriva en enkel läslogg. En läslogg kan sägas handla om vad som händer och har hänt i läsarens medvetande i samband med läsningen, vilka tankar som texten har väckt, vad man vill återvända till, vad man behöver fundera över eller vad man vill diskutera eller samtala om.

Hur: När du skriver läslogg väljer du ut ett antal citat ur texterna (minst två, från olika texter med sidhänvisning). Citaten kan vara tilltalande, uppseendeväckande, störande, intressanta, förvirrande, provocerande etc. Till varje citat formulerar du en diskussionsfråga. Frågan ska vara öppet formulerad, det innebär att den inte har ett "rätt" svar utan den ska fungera som utgångspunkt för samtal, reflektion och diskussion vid seminariet. Frågor kan alltså inte vara "rätt" eller "fel", men de kan däremot vara mer eller mindre väl underbyggda. Frågan ska knyta an till temat för seminariet.

Diskussionsunderlag: Läsloggarna är tänkta att fungera som utgångspunkt för samtal och diskussion i grupp. Du ska därför ta med dig din läslogg till litteraturseminarierna och vara beredd att redogöra för någon av dina frågor.

På läsloggen ska du ange namn, grupp, LiU-id, kurs och seminariebenämning.

Varje läslogg ska vara minst en halv sida och max en och en halv sida.

Bilaga 2

Bedömningsmall: SRE1, Individuell text, 7,5 hp U-VG

Lärarens namn: Klicka här för att ange text.

IDnr: Klicka här för att ange text.

Betyg **U** **G** **VG**

Godkänd:

- Litteraturförankring och bearbetning av litteratur
- Tydlig struktur
- Godkänd språklig standard
- Godkänd referensteknik enl. APA inkl. referenslista.
- 10 referenser varav minst 8 obligatoriska
- Omfång
- Redogör för nationella riktlinjer
- Beskriver något eller några sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten
- Redogör för etiska aspekter i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten
- Diskuterar och följer upp frågeställningen

Väl godkänd:

- Förmår problematisera de ämnen som behandlas
- Texten innehåller självständiga resonemang och har analytiskt djup

Kommentarer:

Klicka här för att ange text.

Bilaga 3

Vetenskaplig progression

De gråmarkerade fälten visar vilket innehåll i förhållande till vetenskaplig progression som berörs i kursen, 970G35.

